

Erasmus+ Staff Mobility for Training

külföldi tanulmányút

2021. július 9 – augusztus 31.

Fogadó partner: **Centre d'Études Médiévales de Montpellier, Université Paul Valéry – Montpellier 3**

Kiutazás résztvevője: **Fehér Krisztina, BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék**

A mobilitásban, amely a Montpellier-i Paul Valéry Egyetem Centre d'Études Médiévales kutatóközpontjával együttműködésben valósult meg, a BME Építészmérnöki Kar Építészettörténeti és Műemléki Tanszék tanársegédje, Fehér Krisztina vett részt. A montpellier-i fogadóintézményben mintegy negyedszáz oktató-kutató szakember dolgozik a dél-francia középkori épületek elméleti és gyakorlati kutatásán. A francia fogadó partnerintézet részéről Thomas Granier és Geraldine Mallet professzorokkal történt kapcsolatfelvétel sok tanulsággal szolgált, amelyek elősegítik és tovább bővítik a tanszék oktatási és kutatási tevékenységét. Kiemelten fontos volt a kutatóközpont régiójának és néhány szomszédos terület műemlékeinek helyszíni megismerése, fotó-dokumentálása, amelyből a műemlékek helyi kezelését és a franciaországi örökségvédelmi megoldásokat, stratégiákat lehetett jobban megismerni.

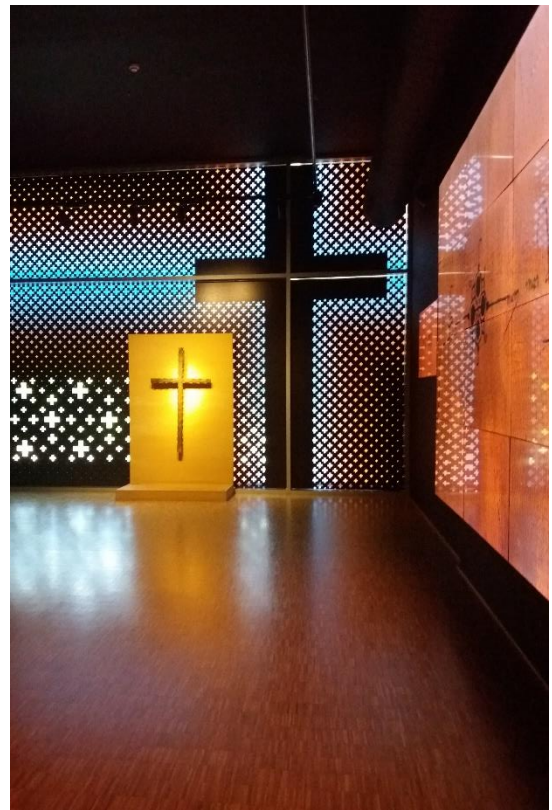
A dél-francia térség megfelelő áttekintése érdekében a mobilitás során több mint 80 műemléket, műemléki helyszínt kerestem fel, amelyek 90%-a Occitanie régióban található. Emellett a helyszínbemjárásokat hat andorrai (Sant Joan de Caselles, Sant Roma dels Vilars, Santa Coloma és Espai Columba, Sant Serni de Nagol, Sant Miquel d'Engolasters, Torre dels Moros és Sant Roma de les Bons) és két spanyolországi műemléki helyszínt (Sant Pere des Rodes Monument Complex, La Seu d'Égara Monument Complex), valamint három történeti épület Nouvelle-Aquitaine régióban (Moirax: Site Clunisien, Laplume: église de Brimont, Saint Pierre de Cazaux templomrom) is kiegészítette. A helyszínek megismerése és kiegészítő adatgyűjtés (könyvtárak, műemléki helyszíneken elérhető tájékoztató anyagok) átfogó kép alkotását tették lehetővé a tágabban értelmezett régió történeti épületállományáról és ezek örökségvédelmi kezelésének, fenntartásának módszereiről.

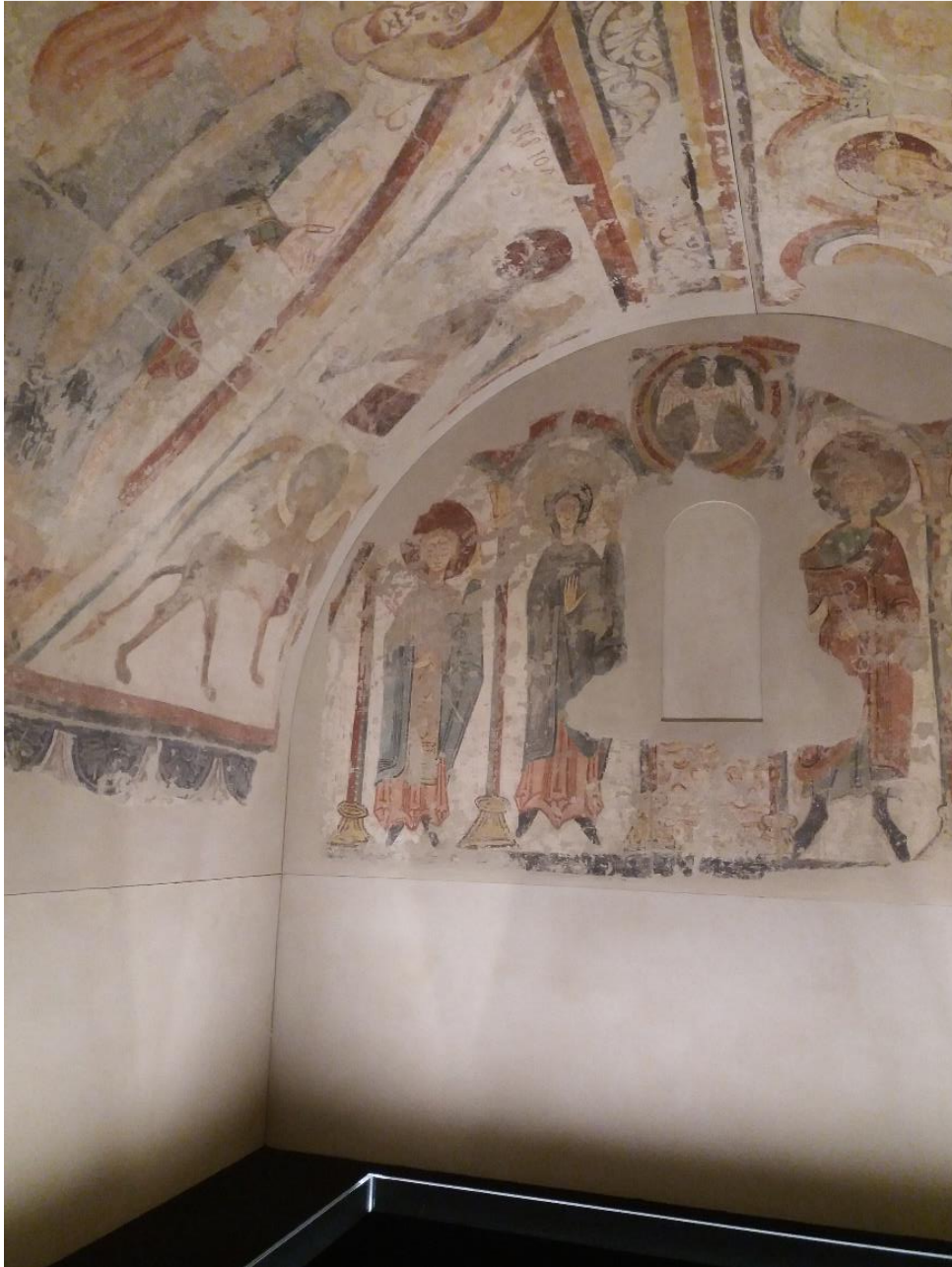
A megismert helyszíneken a műemléki beavatkozások és bemutatási stratégiák többféle módszert mutattak, célkitűzések tekintetében azonban homogén volt az összkép. A térségben Magyarországhoz képest számottevően nagyobb a műemléki védettségű épületek sűrűsége. A védett történeti épületállomány legnagyobb része a középkorból maradt fent, de jelentős az antik és újkori emlékek száma is. A műemlékvédelem és a történeti épületek szakmai kutatása szoros összefüggésben van. A mobilitás során felkeresett helyszíneken mind a kutatás (elmélet, régészet, felmérés, épületarcheológia, stb.), mind pedig a gyakorlati beavatkozások jelentős anyagi támogatást élveznek, annak tudatában, hogy a történeti értékek ismerete, felismerése és megőrzése társadalmi igény, valamint a belföldi és külföldi turizmus jelentős mozgatóereje. A bejárt helyszínek legtöbbször az épp folyamatban lévő, vagy közeljövőben tervezett műemléki beavatkozásokról bőszeges, közérthető tájékoztatás állt rendelkezésre. Ezeket, illetve a műemlékekhez kapcsolódó történeti, kulturális háttérismereteket digitális, virtuális eszközök különféle alkalmazásával tették még érthetőbbé, élményszerűbbé (okostelefon applikációk, interaktív videóanyagok, vetítés, VR, 3D modellek, tablettes idegenvezetés, stb.). Látható volt, hogy a 3D grafikai, illetve digitális megoldások alkalmazása mind a történeti-és épületkutatásban, mind a helyszínbemutatók muzeológiai megoldásaiban is mindennaposak. Gyakorinak mondható, hogy egy-egy történeti város vagy városrész fejlesztését átfogó, több évre előre megtervezett stratégiák tudatosan készítik elő.

A bejárt helyszíneken tapasztalt műemlékvédelmi eljárások közül a Santa Coloma templom román kori falképeinek konzerválását és bemutatását emelném ki. A 11. századi templom (1) freskóit további állagromlásuk elkerülése miatt, megőrzésük és konzerválásuk érdekében az olasz strappo eljárással leválasztották. Az eredeti falképek egy kifejezetten erre a célra létrehozott kortárs múzeumépületben kerültek bemutatásra (Espai Colomba) (2). A kortárs kiállítóterben a falképeket a középkori templomtér szentélyének formai leképezésével mutatták be (3-5). Ezen kívül a múzeum állandó kiállításán a freskó középkori technikájának és a strappo eljárásnak a bemutatása kapott hangsúlyt. Az eredeti templomot a közelben lévő múzeum megtekintése után lehetett meglátogatni idegenvezető segítségével. Itt az eltávolított falképek helyén vakolt falfelületek voltak a szentélyben. A középkori belső tér – amely a színes falképekkel együtt teljes – érzékeltetéséhez az immár vakolt falfelületekre panorámavetítést alkalmaztak (6). Ez a megoldás hitelesen tudta bemutatni a középkori templombelső jellegét (főleg a színek élénkségét) anélkül, hogy az eredeti szerkezetek károsodtak volna.

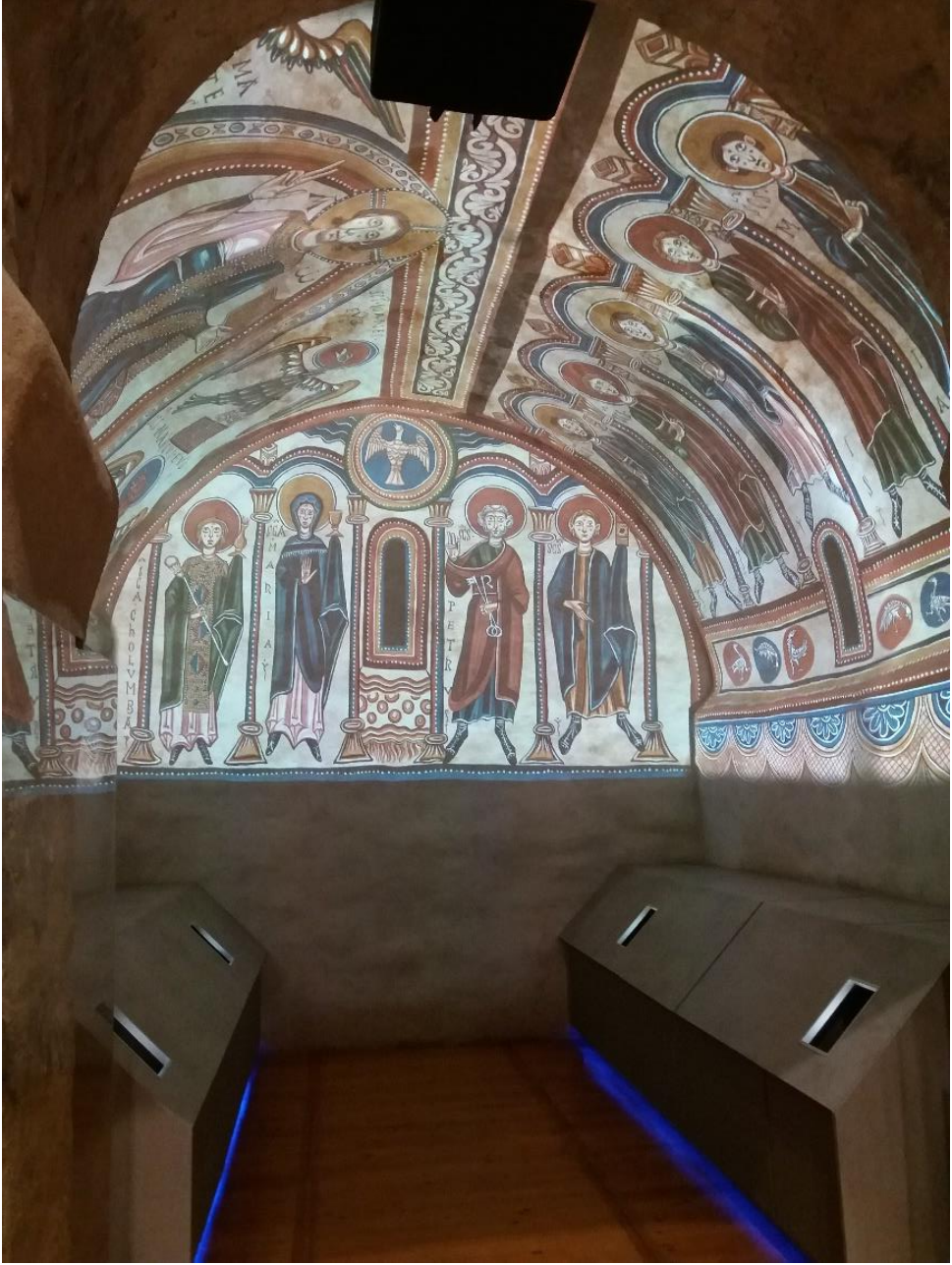
A mobilitás során szerzett tapasztalatok hozzájárulnak a BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszéken történő oktatás fejlesztéséhez, valamint a téma iránt érdeklődő hallgatók további ösztönzéséhez, tehetséggondozásához. A francia szakemberek munkásságának és munkamódszereinek megismerése nagyban elősegíti a további, BME-n végzett kutatást, és fontos adalékul szolgál a magyarországi középkori épületek európai kontextusban való értelmezéséhez is.

5

6